

Характерною ознакою ділової гри підвищена, порівняно з традиційними методами, ефективність навчання.

Ділова гра, імітуючи окрему ситуацію, дає змогу розв'язувати конкретно сформульовані завдання та проблеми, розробляти методи розв'язання проблем. Вона має жорстку структуру і правила, її головною функцією є вироблення навичок і вмінь діяти у стандартних ситуаціях. Ділову гру використовують для засвоєння нового та закріплення вже вивченого матеріалу, вона дає можливість студентам зрозуміти і вивчити навчальний матеріал з різних позицій.

Для проведення на семінарських і практичних заняттях оптимально підходять різні модифікації ділових ігор: імітаційні, операційні, рольові ігри, діловий театр. Зокрема, на семінарських заняття з міжнародного права проводяться ділові ігри: «Засідання Міжнародного Суду ООН», «Рада Безпеки ООН: ухвалення резолюції на основі Глави 7 Статуту ООН», «Мирні засоби вирішення міжнародних спорів» та інші. Всі ігри проводяться за підготовленим викладачем сценарієм.

Слід зазначити, що в навчальних іграх використовується не тільки ігровий метод як такий. У процесі гри можна застосовувати групову та індивідуальну роботу, спільне обговорення, проводити тестування, опитування та «мозковий штурм», створювати рольові ситуації. Іншими словами, гра органічно поєднує і дозволяє використовувати різні інноваційні та активні методи. У рольовій грі досягається більш високий рівень спілкування, ніж при традиційному навчанні.

Успіх проведення ділової гри залежить, у першу чергу, від чіткого моделювання елементів як плану змісту, так і плану вираження, від належної взаємодії викладача та студентів.

Використання у навчально-виховному процесі активних методів навчання, які передбачають реалізацію конкретних ситуацій, рольові та ділові ігри створюють умови для глибокого засвоєння здобутих знань, для творчості, до навчання творчістю.

*Намаясенко О. К., канд. юрид. наук, доц. кафедри
правового регулювання економіки*

РОЛЬ МІЖПРЕДМЕТНОГО ТРЕНІНГУ В ПРАКТИЧНІЙ СКЛАДОВІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Підготовка студентів освітньо-кваліфікаційного рівня магістр юридичного факультету здійснюється за кількома напрямками: проходження переддипломної практики, підготовка та захист ма-

гістерської дипломної роботи, підготовка до участі та участь у міжпредметному тренінгу, спеціалізація за різними магістерськими програмами тощо.

Метою запровадження такої форми навчання, як міжпредметний тренінг, є формування практичних навичок у студентів для майбутньої професійної діяльності, адаптування їх до виконання конкретних завдань: складання процесуальних документів, вміння визначати підставу та предмет позову, способ захисту порушеного права, застосовувати нормативно-правові акти для правильного вирішення спору, оволодіння юридичною риторикою тощо.

Організація проведення міжпредметного тренінгу складається з кількох етапів. На першому етапі викладач розробляє завдання — обирає господарський спір у найактуальніших сферах господарської діяльності (наприклад, корпоративні відносини, захист прав інтелектуальної власності, відносини, які виникають при укладанні, зміні та виконанні господарських договорів тощо) та готує фабулу справи.

На другому етапі в групі студентів формуються дві підгрупи, які, в свою чергу, розподіляються за ролями: позивач, відповідач, суддя.

На третьому етапі студенти отримують завдання: вони мають дослідити господарський спір і визначити законодавство для його вирішення. Крім того, для проведення судового засідання, студенти повинні на належному рівні володіти процедурними питаннями вирішення спорів у господарському судочинстві.

Відповідно до отриманої ролі, студенти готують різні процесуальні документи: для позивача — позовна заява, апеляційна скарга, касаційна скарга; для відповідача — відзив на позовну заяву, зустрічний позов, довіреність; для судді — рішення, постанова, ухвала суду про порушення провадження по справі, ухвала суду про відмову у прийнятті позовної заяви та ін.

На етапі дослідження матеріалів справи студенти відвідують індивідуальні консультативні години викладача та можуть з'ясовувати всі питання, які виникають під час підготовки завдання. Крім того, саме на цьому етапі студенти зустрічаються малими групами в межах отриманих матеріалів і ролей, узгоджують між собою майбутній спільний формат виступів під час проведення міжпредметного тренінгу.

Наступний четвертий етап є основним. Міжпредметний тренінг проходить у вигляді судового засідання, на якому кожна підгрупа вирішує отримане завдання.

Завершується проведення тренінгу оцінюванням, яке здійснюється викладачем за кількома критеріями: активність, володіння

матеріалами справи, вміння правильно застосовувати норми матеріального та процесуального права, участь у проведенні та обговорення судового засідання іншої підгрупи та ін.

Враховуючи те, що міжпредметний тренінг проходить у кількох етапів, оцінювання також здійснюється поетапно: окремо виконані письмові завдання (процесуальні документи) і окремо усні виступи.

Таким чином, за своїм змістом, а також організацією підготовки та проведення, міжпредметний тренінг є комплексною формою навчальної діяльності студентів. Він передбачає необхідність вивчення різноманітних нормативно-правових актів, які є матеріальною основою господарського спору, знання процесуальної форми вирішення господарського спору в судовому засіданні. Тренінг включає в себе різноманітні форми активізації навчального процесу: робота в малих групах, дискусії, використання case-методу та ін.

*Нечипоренко О. Ю., канд. екон. наук, доц.
кафедри правового регулювання економіки*

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ В ЛЕКЦІЙНИХ КУРСАХ З ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Сучасна освіта має гарантувати випускнику-правнику його конкурентоспроможність у сфері професійної діяльності в умовах структурних змін у суспільстві, системи цінностей і ставлення до них, а також ролі юриста та вимог до нього. Нові підходи до формування змісту юридичної освіти повинні сприяти подоланню тих негативних тенденцій, що призводять до втрати професіоналізму, трансформування юридичної практики із професії в бізнес, послаблення традиційної ролі юриста як незалежного консультанта, медіатора, посередника між сторонами, що конфліктують, втрата правником відчуття цілі в роботі та ін. Саме тому реалізація основних ідей Болонського процесу, серед яких і підвищення активізації пізнавальної діяльності студентів магістерського рівня підготовки в лекційних курсах з правових дисциплін, є навчальною потребою сьогодення. В сучасних умовах викладання правових дисциплін зрозуміло, що лекція вже не може